

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THẾ TÀI

DẠY HỌC NHÓM Ở TRUNG TÂM
GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2017

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THẾ TÀI

DẠY HỌC NHÓM Ở TRUNG TÂM
GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: LL & PPDH Bộ môn Lý luận chính trị

Mã số: 60.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ HƯỜNG

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của tôi dưới sự hướng dẫn của TS. Nguyễn Thị Hương và các tài liệu sử dụng trong đề tài là có thật.

Thái nguyên, tháng 6 năm 2017

Tác giả luận văn

Nguyễn Thế Tài

LỜI CẢM ƠN

Được sự giúp đỡ của thầy cô giáo khoa Giáo dục chính trị trường Đại học sư phạm Thái Nguyên, đặc biệt được sự giúp đỡ tận tình của người hướng dẫn khoa học - **TS. Nguyễn Thị Hương** đã giúp em hoàn thành luận văn tốt nghiệp này.

Là học viên khi làm quen với công tác nghiên cứu khoa học, với trình độ nhận thức và năng lực còn hạn chế nên luận văn không tránh khỏi sai sót. Kính mong được sự đóng góp ý kiến giúp đỡ, phê bình của các thầy cô giáo và các bạn đọc để đề luận văn được hoàn thiện hơn.

Em xin chân thành cảm ơn!

Thái nguyên, tháng 6 năm 2017

Tác giả luận văn

Nguyễn Thế Tài

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	4
4. Phương pháp nghiên cứu của đề tài.....	4
5. Đóng góp của đề tài	4
6. Kết cấu của đề tài.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN DẠY HỌC NHÓM Ở TRUNG TÂM GIÁO	
DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH- ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN	5
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Các công trình nghiên cứu nước ngoài.....	5
1.1.2. Các công trình nghiên cứu trong nước	7
1.2. Dạy học nhóm và vai trò của dạy học nhóm ở Trung tâm GDQP&	
AN - ĐHTN	10
1.2.1. Một số vấn đề về phương pháp dạy học và đổi mới phương pháp dạy học ...	10
1.2.2. Khái niệm, đặc điểm, loại hình của dạy học nhóm	17
1.3. Cấu trúc nội dung chương trình và sự cần thiết của dạy học nhóm ở	
Trung tâm GDQP&AN- ĐHTN	22
1.3.1. Cấu trúc nội dung chương trình đào tạo ở Trung tâm GDQP& AN- ĐHTN...	22
1.3.2. Sự cần thiết dạy học nhóm tại GDQP&AN- ĐHTN	25
Kết luận chương 1.....	29

Chương 2. THỰC TRẠNG DẠY HỌC NHÓM Ở TRUNG TÂM GIÁO

DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH- ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN	30
2.1. Khái quát về Trung tâm GDQP&AN- Đại học Thái Nguyên.....	30
2.1.1. Về cơ cấu tổ chức và quy mô đào tạo.....	30
2.1.1.1. Về cơ cấu tổ chức Trung tâm GDQP&AN- Đại học Thái Nguyên	30
2.1.2. Những thành tích trong học tập và rèn luyện	32
2.2. Những kết quả đạt được và nguyên nhân trong dạy học nhóm tại trung tâm GDQP & AN ĐHTN	36
2.2.1. Những kết quả đạt được	36
2.2.2. Nguyên nhân của những kết quả đã đạt được trong dạy học nhóm tại trung tâm GDQP&AN- ĐHTN	48
2.3. Những hạn chế và nguyên nhân trong dạy học nhóm ở trung tâm GDQP&AN- ĐHTN	49
2.3.1. Những hạn chế trong dạy học nhóm ở trung tâm GDQP&AN- ĐHTN.....	49
2.3.2. Nguyên nhân của những hạn chế trong dạy học nhóm ở Trung tâm GDQP&AN - ĐHTN.....	51
2.3.3. Những vấn đề đang đặt ra trong dạy học nhóm ở Trung tâm GDQP&AN- ĐHTN.....	53
Kết luận chương 2.....	54

Chương 3. BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC NHÓM Ở TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH - ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

3.1. Những yêu cầu cơ bản khi xây dựng hệ thống biện pháp nâng cao chất lượng dạy học nhóm ở Trung tâm GDQP& AN ĐHTN	55
3.1.1. Đổi mới cách thức tổ chức dạy học nhóm vẫn phải đảm bảo nguyên tắc dạy học ..	55
3.1.2. Dạy học nhóm phải hướng tới việc hình thành những năng lực cần thiết cho người học trong xu thế hội nhập và toàn cầu hóa.....	58
3.2. Các biện pháp nâng cao chất lượng dạy học nhóm ở Trung tâm GDQP&AN- ĐHTN	59

3.2.1. Nâng cao nhận thức cho giảng viên, sinh viên về vai trò của dạy học nhóm...	59
3.2.2. Xây dựng hệ thống các chủ đề dạy nhóm phù hợp với mục đích, nhiệm vụ, nội dung môn học	61
3.2.3. Xây dựng quy trình dạy học nhóm theo định hướng năng lực và dạy học hiệu quả.....	62
3.2.4. Kết hợp linh hoạt các phương pháp dạy học nhằm nâng cao hiệu quả dạy học nhóm.....	63
3.2.5. Đổi mới cách thức kiểm tra, đánh giá nhằm phát huy tính tích cực, sáng tạo của người học	65
3.2.6. Bảo đảm điều kiện cơ sở vật chất đồng thời tăng cường sử dụng phương tiện kỹ thuật dạy học hiện đại trong dạy học nhóm	69
3.3. Thực nghiệm sư phạm	71
3.3.1. Mục đích, nguyên tắc, nội dung, phương pháp và quy trình TN	71
3.3.2. Tiêu chí và cách đánh giá kết quả thực nghiệm	72
3.3.3. Quy trình thực hiện.....	72
Kết luận chương 3.....	83
KẾT LUẬN	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO	86
PHỤ LỤC	90

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

TT	Chữ viết tắt	Ý nghĩa
1	BGD	Ban giám đốc
2	BLLĐ	Bạo loạn lật đổ
3	CD	Cao đẳng
4	CL”DBHB”	Chiến lược”Diễn biến hòa bình”
5	DHN	Dạy học nhóm
6	GDQP&AN-ĐHTN	Giáo dục quốc phòng và an ninh - Đại học Thái Nguyên
7	GV	Giáo viên
8	HP1,2,3	Học phần một,hai,ba
9	KNHTHT	Kỹ năng học tập hợp tác
10	KT-XH	Kinh tế- xã hội
11	LLDBĐV	Lực lượng dự bị động viên
12	LLDQTV	Lực lượng dân quân tự vệ
13	LLVTND	Lực lượng vũ trang nhân dân
14	MLN	Mác-lênin
15	PP	Phương pháp
16	PPDH	Phương pháp dạy học
17	PTTH	Phổ thông trung học
18	SV	Sinh viên
19	TCCN	Trung cấp chuyên nghiệp
20	TNg	Thực nghiệm
21	TT HCM	Tư tưởng Hồ Chí Minh
22	XHCN	Xã hội chủ nghĩa
23	VKCNC	Vũ khí công nghệ cao

DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ

Bảng:

Bảng 2.1.	Nhận thức của sinh viên về vai trò của dạy học nhóm	38
Bảng 2.2.	Nhận thức của học sinh về mục tiêu dạy học nhóm.....	39
Bảng 2.3.	Mức độ tham gia của học sinh đối với các nội dung và các loại hình hoạt động nhóm.....	40
Bảng 2.4.	Mức độ học sinh yêu thích và cho ý kiến về hiệu quả của các loại hình tổ chức hoạt động nhóm.....	40
Bảng 2.5.	Nhận thức của giảng viên về tầm quan trọng của dạy học nhóm.....	41
Bảng 2.6.	Đánh giá của giảng viên về hiệu quả dạy học nhóm	42
Bảng 2.7.	Thực trạng nhận thức của giáo viên về mức độ quan trọng của các loại hình dạy học nhóm.....	42
Bảng 2.8.	Đánh giá của giáo viên về mức độ sử dụng và hiệu quả của các loại hình dạy học nhóm	43
Bảng 2.9.	Đánh giá của GV về mức độ cần thiết và tính khả thi của dạy học nhóm tại Trung tâm GDQP&AN-ĐHTN.....	45
Bảng 2.10.	Đánh giá của Ban Giám đốc và các phòng ban chức năng về tầm quan trọng của dạy học nhóm	46
Bảng 2.11.	Đánh giá của BGD và các phòng ban chức năng về hiệu quả tổ chức hoạt động nhóm	47
Bảng 3.1:	Kết quả kiểm tra 1 tiết của lớp TN và lớp đối chứng tại Trung tâm GDQP&AN-ĐHTN (Sinh viên ĐHK&QTKD)	80
Bảng 3.2:	Kết quả kiểm tra 1 tiết của lớp TN và lớp đối chứng tại Trung tâm GDQP&AN-ĐHTN.....	81

Biểu đồ:

Biểu đồ 3.1:	Kết quả kiểm tra 1 tiết lớp TN và lớp đối chứng Trung tâm GDQP&AN- ĐHTN	80
Biểu đồ 3.2:	Kết quả kiểm tra 1 tiết của lớp TN và lớp đối chứng tại Trung tâm GDQP&AN- ĐHTN.....	82

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Nghị quyết 29 của Ban chấp hành Trung ương Đảng, khoá XI về Đổi mới căn bản Giáo dục và Đào tạo, đáp ứng đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế đã chỉ rõ: *“Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy và học theo hướng hiện đại; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của người học; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc. Tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học, tạo cơ sở để người học tự cập nhật và đổi mới tri thức, kỹ năng, phát triển năng lực. Chuyển từ học chủ yếu trên lớp sang tổ chức hình thức học tập đa dạng, chú ý các hoạt động xã hội, ngoại khóa, nghiên cứu khoa học. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông trong dạy và học”* [26].

Như vậy, mục tiêu của nền giáo dục nước ta hiện nay là hướng đến đối tượng người học, để cung cấp cho người học những tri thức, kỹ năng, phương pháp và kinh nghiệm học tập có hiệu quả nhất. Trong hệ thống giáo dục quốc dân, nhất là trong giáo dục phổ thông, giáo dục đại học, vấn đề rèn luyện kỹ năng nhận thức cho học sinh, sinh viên phương pháp học tập mang tính chủ động, có tính tích cực dần được chú trọng.

Giáo dục quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân là một nội dung quan trọng của việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân. Giáo dục quốc phòng - an ninh cho HS, SV thuộc nội dung của nền giáo dục quốc gia, có ý nghĩa quan trọng trong chiến lược đào tạo con người mới XHCN. Ngày 03/05/2007, Bộ Chính trị ban hành Chỉ thị số 12/CT-TW *“về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác GDQP-AN trong tình hình mới”*. Ngày 10/07/2007, Chính phủ ban hành Nghị định số 116/2007 ND-CP về *“Giáo dục quốc phòng - an ninh”*. Theo đó, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Lao động Thương binh và Xã hội, Bộ Quốc phòng, Bộ Công an ban hành chương trình